

Zmiany dotyczące kierowców, wchodzące w życie od 18 maja 2015 roku

Wprowadzone zmiany w poniższym tekście zaznaczone są kursywą i pogrubieniem

**W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r.
– Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)**

- I. ***KIEROWCA, KTÓRY PROWADZI POJAZD MECHANICZNY W STANIE NIETRZEŻWOŚCI, GDY W JEGO ORGANIZMIE ZAWARTOŚĆ ALKOHOLU WYNOŚI PONAD 0,25 MG/DM³ LUB 0,5‰ :***
- ***NADAL MOŻE TRAFIĆ DO WIĘZIENIA NA DWA LATA;***
  - ***SĄD ORZĘKA ŚRODEK KARNY W POSTACI ZAKAZU PROWADZENIA WSZELKICH POJAZDÓW NA OKRES OD 3 DO 15 LAT LUB DOŻYWOTNIO W SYTUACJI PROWADZENIA POJAZDU W STANIE NIETRZEŻWOŚCI, MIMO, ŻE JUŻ W PRZESZŁOŚCI BYŁ SKAZANY ZA TO PRZESTĘPSTWO (RECYDYWA);***
  - ***SĄD ORZĘKA ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE NA RZECZ FUNDUSZU POMOCY POKRZYWDZONYM ORAZ POMOCY POSTPENITENCJARNEJ W WYSOKOŚCI CO NAJMNIEJ 5000 ZŁ (W PRZYPADKU SKAZANIA PO RAZ PIERWSZY ZA PRZESTĘPSTWO Z ART. 178A K.K.) LUB CO NAJMNIEJ 10 000 ZŁ (W PRZYPADKU POWTÓRNEGO SKAZANIA ZA TEN CZYN).***

Art. 42.

§ 1. Sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów określonego rodzaju w razie skazania osoby uczestniczącej w ruchu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w szczególności jeżeli z okoliczności popełnionego przestępstwa wynika, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę zagraża bezpieczeństwu w komunikacji.

„§ 2. Sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w § 1 był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173, art. 174 lub art. 177.

§ 3. Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 4 lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173, którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 lub w art. 355 § 2 był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.

§ 4. Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie ponownego skazania osoby prowadzącej pojazd mechaniczny w warunkach określonych w § 3.”;

Art. 43.

„§ 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozbawienie praw publicznych oraz zakazy i nakazy wymienione w art. 39 pkt 2, 2d i 2e orzeka się w latach, od roku do lat 10, zakazy oraz obowiązki wymienione w art. 39 pkt 2a, 2b i 3 orzeka się w latach, od roku do lat 15, zakaz wymieniony w art. 39 pkt 2c orzeka się w latach, od lat 2 do 6.”;

§ 2. Pozbawienie praw publicznych, obowiązek lub zakaz obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia; okres, na który środek orzeczono, nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, chociażby orzeczonej za inne przestępstwo.

§ 3. Orzekając zakaz określony w art. 42, sąd nakłada obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu; do chwili wykonania obowiązku okres, na który orzeczono zakaz, nie biegnie.

Art. 47.

„§ 1. W razie skazania sprawcy za umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu albo za inne przestępstwo umyślne, którego skutkiem jest śmierć człowieka, ciężki uszczerbek na zdrowiu, naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, sąd może orzec nawiązkę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.”;

§ 2. W razie skazania sprawcy za przestępstwo przeciwko środowisku sąd może orzec nawiązkę na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o którym mowa w art. 400 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.1)).

„§ 3. W razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 173, art. 174, art. 177 lub w art. 355, jeżeli sprawca był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, sąd orzeka nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, a w razie jego śmierci w wyniku popełnionego przez skazanego przestępstwa nawiązkę na rzecz osoby najbliższej, której sytuacja życiowa wskutek śmierci pokrzywdzonego uległa znacznemu pogorszeniu. W razie gdy ustalono więcej niż jedną taką osobę, nawiązki orzeka się na rzecz każdej z nich. Jeśli

ustalenie takiej osoby nie jest możliwe, sąd orzeka nawiązkę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Sąd orzeka nawiązkę w wysokości co najmniej 10 000 złotych.

§ 4. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach, gdy wymierzona nawiązka powodowałaby dla sprawcy uszczerbek dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny lub gdy pokrzywdzony pojednał się ze sprawcą, sąd może ją wymierzyć w wysokości niższej niż wskazana w § 3.

§ 5. Przepisu § 3 nie stosuje się, jeżeli sąd orzekł obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości wyższej niż 10 000 złotych.”

Art. 49.

§ 1. Odstępując od wymierzenia kary, a także w wypadkach wskazanych w ustawie, sąd może orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej; świadczenie to nie może przekroczyć 60 000 złotych.

„§ 2. W razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1, art. 179 lub art. 180, sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych, a w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 co najmniej 10 000 złotych, do wysokości określonej w § 1.”

II. KIEROWANIE POJAZDEM PRZEZ OSOBĘ, KTÓREJ COFNIĘTO UPRAWNIENIA DO KIEROWANIA POJAZDAMI JEST PRZESTĘPSTWEM, NP. W PRZYPADKU KIEROWANIA POJAZDEM PRZEZ OSOBĘ, KTÓREJ COFNIĘTO UPRAWNIENIA PO PRZEKROCZENIU LIMITU 24 PUNKTÓW.

„Art. 180a. Kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu, prowadzi pojazd mechaniczny, nie stosując się do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”

W ustawie z dnia 20 maja 1971 r.

– Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482, z późn. zm.)

III. WPROWADZONE ZMIANY UMOŻLIWIĄ SĄDOWI ZASTOSOWANIE ZAKAZU PROWADZENIA POJAZDÓW WOBEC OSOBY, KTÓRA PROWADZIŁA POJAZD BEZ UPRAWNIENI. TYM SAMYM PRZEZ OKRES TRWANIA ZAKAZU OSOBA NIE BĘDZIE MOGŁA UBIEGAĆ SIĘ O OTRZYMANIE UPRAWNIENI DO KIEROWANIA POJAZDAMI. DODATKOWO OSOBA KIERUJĄCA POJAZDEM W OKRESIE ORZECZONEGO ZAKAZU POPEŁNIA PRZESTĘPSTWO Z ART. 244 K.K.

Art. 94.

§ 1. Kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu prowadzi pojazd, nie mając do tego uprawnienia, podlega karze grzywny.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto prowadzi na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu pojazd pomimo braku dopuszczenia pojazdu do ruchu.

„§ 3. W razie popełnienia wykroczenia, o którym mowa w § 1, można orzec zakaz prowadzenia pojazdów.”

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r.

– Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.)

IV. OSOBA WOBEC, KTÓREJ SĄD ZASTOSOWAŁ ŚRODEK KARNY W POSTACI ZAKAZU PROWADZENIA POJAZDÓW BĘDZIE MOGŁA W OKREŚLONYCH SYTUACJACH, PO ODBYCIU CO NAJMNIEJ POŁOWY OKRESU NA KTÓRY WYDANY BYŁ ZAKAZ, UBIEGAĆ SIĘ O MOŻLIWOŚĆ KIEROWANIA POJAZDEM, ALE WYŁĄCZNIE POJAZDEM WYPOSAŻONYM W BLOKADĘ ALKOHOLOWĄ.

„Art. 182a. § 1. Jeżeli zakaz prowadzenia pojazdów był wykonywany przez okres co najmniej połowy orzeczonego wymiaru, a w przypadku zakazu prowadzenia pojazdów orzeczonego na podstawie art. 42 § 3 lub 4 Kodeksu karnego przez okres co najmniej 10 lat, sąd może orzec o dalszym wykonywaniu tego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową, o której mowa w art. 2 pkt 84 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.5)), jeżeli postawa, właściwości i warunki osobiste sprawcy oraz zachowanie w okresie wykonywania środka karnego uzasadniają przekonanie, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę nie zagraża bezpieczeństwu w komunikacji. Przepis art. 182 § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 2. W przypadku orzeczenia sądu o dalszym wykonywaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową, zakazu tego nie stosuje się w przypadku prowadzenia pojazdów wykorzystywanych do nauki jazdy i egzaminowania, jeżeli skazany jest osobą szkoloną lub egzaminowaną w trybie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2015 r. poz. 155) lub ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1414, z późn. zm.).

§ 3. Jeżeli skazany rażąco naruszył porządek prawny w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa ruchu drogowego, w szczególności popełnił przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, sąd może orzec o uchynieniu sposobu wykonywania zakazu prowadzenia pojazdów w postaci, o której mowa w § 1. Przepis art. 182 stosuje się odpowiednio.”

W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r.
– Prawo o ruchu drogowym
(Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.)

- V. **WPROWADZONO NOWE OKREŚLENIA, tj. „BLOKADA ALKOHOLOWA” ORAZ „KALIBRACJA BLOKADY ALKOHOLOWEJ”.**
ZOBOWIĄZANO KIERUJĄCEGO, KTÓRY PORUSZA SIĘ POJAZDEM WYPOSAŻONEGO W BLOKADĘ ALKOHOLOWĄ DO POSIADANIA W CZASIE KONTROLI DROGOWEJ:
- **ZAŚWIADCZENIA O ODBYCIU DODATKOWYCH BADAŃ TECH. POJAZDU Z BLOKADĄ,**
  - **DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO KALIBRACJĘ TEGO URZĄDZENIA.**
- DODATKOWE BADANIA TECHNICZNE POJAZDU SĄ WAŻNE PRZEZ OKRES 12 MIESIĘCY.**

w art. 2 w pkt 83 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 84 i 85 w brzmieniu:

„84) **blokada alkoholowa** – urządzenie techniczne uniemożliwiające uruchomienie silnika pojazdu silnikowego i pojazdu szynowego, w przypadku gdy zawartość alkoholu w wydychanym przez kierującego powietrzu wynosi co najmniej 0,1 mg alkoholu w 1 dm³;

85) **kalibracja blokady alkoholowej** – ogół czynności służących wzorcowaniu blokady alkoholowej oraz regulacji tego urządzenia w sposób umożliwiający spełnienie wymagania, o którym mowa w pkt 84.”;

Art. 38.

Kierujący pojazdem jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu wymagane dla danego rodzaju pojazdu lub kierującego:

- 1) dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem;
- 2) dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu;
- 3) dokument potwierdzający zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowód opłacenia składki za to ubezpieczenie;

„3a) **zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym z wynikiem pozytywnym w zakresie wyposażenia pojazdu w blokadę alkoholową w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2015 r. poz. 155);”**,

- 4) zezwolenie, o którym mowa w art. 106 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.);

„4a) **dokument potwierdzający kalibrację blokady alkoholowej, wystawiony przez producenta urządzenia lub jego upoważnionego przedstawiciela;”**

- 5) inne dokumenty, jeżeli obowiązek taki wynika z odrębnej ustawy.

Art. 66.

1. Pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby korzystanie z niego:

- 1) nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę;
- 2) nie zakłócało spokoju publicznego przez powodowanie hałasu przekraczającego poziom określony w przepisach szczegółowych;
- 3) nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych;
- 4) nie powodowało niszczenia drogi;
- 5) zapewniało dostateczne pole widzenia kierowcy oraz łatwe, wygodne i pewne posługiwanie się urządzeniami do kierowania, hamowania, sygnalizacji i oświetlenia drogi przy równoczesnym jej obserwowaniu;
- 6) nie powodowało zakłóceń radioelektrycznych w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych.

1a. Autobus, samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t i ciągnik samochodowy, dla którego określono dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów powyżej 3,5 t, powinny być wyposażone w homologowany

upoważnioną, ograniczającą maksymalną prędkość autobusu do 100 km/h, a samochodu ciężarowego i ciągnika samochodowego do 90 km/h.

1b. Przepis ust. 1a nie dotyczy pojazdu:

- 1) specjalnego lub używanego do celów specjalnych Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Celnej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Biura Ochrony Rządu i jednostek ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zabytkowego;
- 3) nierozwijającego, ze względów konstrukcyjnych, prędkości większej niż odpowiednio określone w ust. 1a;
- 4) używanego do prowadzenia badań naukowych na drogach;
- 5) przeznaczonego wyłącznie do robót publicznych na obszarach miejskich.

1c. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze szczególne zagrożenia występujące podczas przewozu towarów niebezpiecznych, może określić w drodze rozporządzenia niższe niż ustalone w ust. 1a wartości ustawień urządzeń ograniczających maksymalną prędkość pojazdów przewożących niektóre towary niebezpieczne.

„1d. Pojazd silnikowy i pojazd szynowy może być wyposażony w blokadę alkoholową montowaną przez producenta urządzenia lub jego upoważnionego przedstawiciela.

1e. Kalibrację blokady alkoholowej wykonuje się co 12 miesięcy. Pierwszą kalibrację blokady alkoholowej wykonuje się przed montażem urządzenia w pojeździe.

1f. Producent urządzenia lub jego upoważniony przedstawiciel przeprowadza kalibrację blokady alkoholowej i wystawia dokument potwierdzający jej kalibrację.

1g. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania funkcjonalne i wymogi techniczne blokady alkoholowej oraz wzór dokumentu potwierdzającego kalibrację blokady alkoholowej, uwzględniając dostępność rynkową takich urządzeń oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.”

Art. 81.

(...) 11. Niezależnie od badań, o których mowa w ust. 3–5, dodatkowemu badaniu technicznemu podlega pojazd:

1) skierowany przez organ kontroli ruchu drogowego:

a) w razie uzasadnionego przypuszczenia, że zagraża bezpieczeństwu ruchu lub narusza wymagania ochrony środowiska,

b) który uczestniczył w wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy, z zastrzeżeniem pkt 5, lub noszący ślady uszkodzeń albo którego stan techniczny wskazuje na naruszenie elementów nośnych konstrukcji pojazdu, mogące stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego;

2) skierowany przez starostę albo na wniosek posiadacza pojazdu:

a) w celu identyfikacji lub ustalenia danych niezbędnych do jego rejestracji,

b) jeżeli z dokumentów wymaganych do jego rejestracji wynika, że uczestniczył on w wypadku drogowym, lub narusza wymagania ochrony środowiska;

3) w którym dokonano zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów powodujących zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym, z zastrzeżeniem art. 66 ust. 4 pkt 5 i 6, z wyłączeniem montażu instalacji do zasilania gazem;

4) który ma być używany jako taksówka, pojazd uprzywilejowany, pojazd do nauki jazdy, pojazd do przeprowadzania egzaminu państwowego lub pojazd odpowiednio przystosowany lub wyposażony zgodnie z przepisami o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych;

5) w którym została dokonana naprawa wynikająca ze zdarzenia powodującego odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia określonego w grupach 3 i 10 działu II załącznika do ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66, z późn. zm.25)) w zakresie elementów układu nośnego, hamulcowego;

6) w którym w czasie badania technicznego stwierdzono ślady uszkodzeń lub naruszenie elementów nośnych konstrukcji pojazdu, mogących stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego;

7) dla którego określono wymagania techniczne w przepisach o podatku od towarów i usług, w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych;

8) autobus, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h, co do zgodności z dodatkowymi warunkami technicznymi;

9) dla którego określono dodatkowe wymagania techniczne w międzynarodowych porozumieniach dotyczących międzynarodowego transportu drogowego;

„10) wyposażony w blokadę alkoholową.”, (...)

„12a. Badanie techniczne pojazdu wyposażonego w blokadę alkoholową przeprowadza się po przedstawieniu dokumentu potwierdzającego kalibrację blokady alkoholowej, wystawionego przez producenta urządzenia lub jego upoważnionego przedstawiciela, ważnego przez okres 12 miesięcy od dnia wystawienia.”

VI. POLICJANT BEZPOŚREDNIO W TRAKCIE KONTROLI DROGOWEJ ZATRZYMA PRAWO JAZDY W PRZYPADKU:

- **PRZEKROCZENIA DOPUSZCZALNEJ PRĘDKOŚCI NA OBSZARZE ZABUDOWANYM, O WIĘCEJ NIŻ 50 KM/H,**
- **PRZEKROCZENIA LICZBY OSÓB MOGĄCYCH JEDNORAZOWO PRZEBYWAĆ W POJEŹDZIE:**
  - a. **5 - W PRZYPADKU PRZEWOŻENIA ICH AUTOBUSEM;**
  - b. **2 - W PRZYPADKU PRZEWOŻENIA ICH SAMOCHODEM OSOBOWYM, SAMOCHODEM CIĘŻAROWYM LUB W PRZYCZEPIE CIĄGNIĘTEJ PRZEZ CIĄGNIK ROLNICZY LUB POJAZD WOLNOBIEŻNY.**

PO ZATRZYMANIU PRAWA JAZDY PRZEZ POLICJĘ WŁAŚCIWY STAROSTA DECYZJĄ ZATRZYMA PRAWO JAZDY NA OKRES 3 MIESIĘCY.

KIEROWANIE POJAZDEM W TYM OKRESIE BĘDZIE SKUTKOWAŁO WYDŁUŻENIEM DECYZJI O ZATRZYMANIU PRAWA JAZDY AŻ DO 6 MIESIĘCY.

DALSZE KIEROWANIE POJAZDEM, SKUTKOWAŁO BĘDZIE JUŻ COFNIĘCIEM UPRAWNIENI DO CZASU PONOWNEGO UZYSKANIA PRAWA JAZDY NA EGZAMINIE PAŃSTWOWYM, PRZEPROWADZONYM PRZEZ WORD.

KIEROWANIE POJAZDEM PRZEZ OSOBĘ, KTÓREJ COFNIĘTO UPRAWNIENIA JEST PRZESTĘPSTWEM (ART. 180A K.K.)

Art. 130a. 1. Pojazd jest usuwany z drogi na koszt właściciela w przypadku:

- 1) pozostawienia pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu;
- 2) nieokazania przez kierującego dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, jeżeli pojazd ten jest zarejestrowany w kraju, o którym mowa w art. 129 ust. 2 pkt 8 lit. c;
- 3) przekroczenia wymiarów, dopuszczalnej masy całkowitej lub nacisku osi określonych w przepisach ruchu drogowego, chyba że istnieje możliwość skierowania pojazdu na pobliską drogę, na której dopuszczalny jest ruch takiego pojazdu;
- 4) pozostawienia pojazdu nieoznakowanego kartą parkingową, w miejscu przeznaczonym dla pojazdu kierowanego przez osoby wymienione w art. 8 ust. 1 i 2;
- 5) pozostawienia pojazdu w miejscu obowiązywania znaku wskazującego, że zaparkowany pojazd zostanie usunięty na koszt właściciela.

„6) kierowania nim przez osobę nieposiadającą uprawnienia do kierowania pojazdami albo której zatrzymano prawo jazdy i nie ma możliwości zabezpieczenia pojazdu poprzez przekazanie go osobie znajdującej się w nim i posiadającej uprawnienie do kierowania tym pojazdem, chyba że otrzymała ona pokwitowanie, o którym mowa w art. 135 ust. 2.”

Art. 135.

1. Policjant:

1) zatrzyma prawo jazdy za pokwitowaniem w razie:

- a) uzasadnionego podejrzenia, że kierujący znajduje się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- b) stwierdzenia zniszczenia prawa jazdy w stopniu powodującym jego nieczytelność,
- c) podejrzenia podrobienia lub przerobienia prawa jazdy,
- d) gdy upłynął termin ważności prawa jazdy,
- e) gdy wobec kierującego pojazdem wydane zostało postanowienie lub decyzja o zatrzymaniu prawa jazdy,

„f) gdy wobec kierującego pojazdem orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów lub wydano decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami,”

g) przekroczenia przez kierującego pojazdem liczby 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego,

„h) przekroczenia przez kierującego pojazdem w okresie 1 roku od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy liczby 20 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego lub stwierdzenia, na podstawie prawomocnych rozstrzygnięć, że w okresie 2 lat od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy popełnił on przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub trzy wykroczenia określone w art. 86 § 1 lub 2, art. 87 § 1, art. 92a w przypadku przekroczenia dopuszczalnej prędkości o ponad 30 km/h lub art. 98 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482, z późn. zm.),”

- obowiązuje do 04.01.2016 r.

„i) stwierdzenia braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 pkt 3a lub 4a, lub prowadzenia pojazdu niewyposażonego w blokadę alkoholową w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;”

„1a) zatrzyma prawo jazdy za pokwitowaniem w przypadku ujawnienia czynu polegającego na:

a) kierowaniu pojazdem z prędkością przekraczającą dopuszczalną o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym lub

b) przewożeniu osób w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym (pozwoleniu czasowym) lub wynikającą z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego rejestracji; przepis nie dotyczy przewozu osób autobusem w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13, z późn. zm.10)), o ile w pojeździe przewidziane są miejsca stojące;”;

2) może zatrzymać prawo jazdy za pokwitowaniem w razie uzasadnionego podejrzenia, że kierowca popełnił przestępstwo lub wykroczenie, za które może być orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów.

„1a. Przepisu ust. 1 pkt 1a lit. b nie stosuje się, jeżeli liczba przewożonych osób w sposób, o którym mowa w tym przepisie, nie przekracza:

1) 5 – w przypadku przewożenia ich autobusem;

2) 2 – w przypadku przewożenia ich samochodem osobowym, samochodem ciężarowym lub w przyczepie ciągniętej przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny.

1b. Kierujący, o którym mowa w art. 136 ust. 1a, jest obowiązany podać organowi kontroli ruchu drogowego adres do doręczeń. W przypadku niewskazania adresu do doręczeń stosuje się przepisy art. 40 § 4 i 5 Kodeksu postępowania administracyjnego, o czym poucza się kierującego.”;

2. Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b–d oraz w pkt 2, uprawnia do kierowania pojazdem w ciągu 7 dni.

„3. Pokwitowanie zatrzymania prawa jazdy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, uprawnia do kierowania pojazdem w okresie 24 godzin od chwili zatrzymania, a w przypadku, o którym mowa w art. 136 ust. 1a – w okresie 72 godzin.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. i, w zakresie braku dokumentu, o którym mowa w art. 38 pkt 3a lub 4a, starosta wydaje zatrzymane prawo jazdy po przedstawieniu dokumentu.”;

Art. 140. 1. Decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym wydaje starosta w razie:

1) (uchylony);

3) przekroczenia, w okresie 1 roku od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy, liczby 20 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego; decyzja o cofnięciu uprawnienia wydawana jest na wniosek komendanta wojewódzkiego Policji;

„3a) stwierdzenia, na podstawie prawomocnych rozstrzygnięć, że kierujący pojazdem silnikowym w okresie 2 lat od dnia wydania mu po raz pierwszy prawa jazdy popełnił:

a) przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji,

b) trzy wykroczenia określone w art. 86 § 1 lub 2, art. 87 § 1, art. 92a w przypadku przekroczenia dopuszczalnej prędkości o ponad 30 km/h lub art. 98 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń

– przy czym decyzja o cofnięciu uprawnienia jest wydawana na wniosek komendanta wojewódzkiego Policji;”.

- obowiązuje do 04.01.2016 r.

4) niepoddania się:

a) sprawdzeniu kwalifikacji w trybie określonym w art. 114 ust. 1 pkt 1,]

W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r.
o kierujących pojazdami
(Dz. U. z 2015 r. poz. 155 z późn. zm.)

Art. 102. 1. Starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, w przypadku gdy:

1) upłynął termin ważności prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem – jeżeli dokument ten został przesłany przez organy kontroli ruchu drogowego;

2) osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie zaświadczenia o ukończeniu:

a) kursu dokształcającego w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 1 lit. a,

b) praktycznego szkolenia w zakresie zagrożeń w ruchu drogowym, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 1 lit. b,

c) kursów reedukacyjnych, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lub 5;

3) osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie orzeczenia:

a) o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 79 ust. 2,

b) o istnieniu lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1.

„4) kierujący pojazdem przekroczył dopuszczalną prędkość o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym;

5) kierujący pojazdem silnikowym przewozi osoby w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym (pozwoleniu czasowym) lub wynikającą z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego

rejestracji; przepis nie dotyczy przewożenia osób autobusem w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13, z późn. zm.12)), o ile w pojeździe przewidziane są miejsca stojące.”

„1a. Przepisu ust. 1 pkt 5 nie stosuje się, jeżeli liczba przewożonych osób w sposób, o którym mowa w tym przepisie, nie przekracza:

1) 5 – w przypadku przewożenia ich autobusem;

2) 2 – w przypadku przewożenia ich samochodem osobowym, samochodem ciężarowym lub w przyczepie ciągniętej przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny.”

(„1b. Administrator centralnej ewidencji kierowców przekazuje staroście informacje w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, będące podstawą wydania decyzji administracyjnej o zatrzymaniu prawa jazdy.” - obowiązuje od 04.01.2016 r.)

„1c. Starosta wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, na okres 3 miesięcy, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności oraz zobowiązując kierującego do zwrotu prawa jazdy, jeżeli dokument ten nie został zatrzymany w trybie art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

1d. Jeżeli osoba kierowała pojazdem pomimo wydania decyzji administracyjnej o zatrzymaniu jej prawa jazdy na podstawie ust. 1 pkt 4 lub 5 albo zatrzymania prawa jazdy na podstawie art. 135 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, starosta wydaje decyzję administracyjną o przedłużeniu okresu, na który zatrzymano prawo jazdy, do 6 miesięcy. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1c, nie została jeszcze wydana, starosta wydaje tę decyzję na okres 6 miesięcy.

1e. Okres, o którym mowa w ust. 1c i 1d, oblicza się na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, przy czym dla ustalenia początku okresu jest właściwa data zwrotu dokumentu do organu właściwego w sprawach wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a w przypadku zatrzymania prawa jazdy w trybie art. 135 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym – data tej czynności. Jeżeli w chwili wydawania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, prawo jazdy było już w posiadaniu starosty z innego tytułu, okres zatrzymania prawa jazdy liczy się od dnia wydania tej decyzji.”

2. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem następuje po ustaniu przyczyny zatrzymania oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Jeżeli od dnia zatrzymania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem upłynął okres przekraczający rok, warunkiem wydania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem jest uzyskanie pozytywnego wyniku kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji.

„3. Jeżeli sprawa o naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, została skierowana do rozpoznania przez sąd lub organ orzekający o sprawie w postępowaniu dyscyplinarnym i nie zakończyła się prawomocnym rozstrzygnięciem w okresie 3 miesięcy od dnia zatrzymania dokumentu, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1d – w okresie 6 miesięcy, podlega on zwrotowi.”;

Art. 103. 1. Starosta wydaje decyzję administracyjną o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami w przypadku:

1) stwierdzenia:

- a) na podstawie orzeczenia lekarskiego istnienia przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem,
- b) na podstawie orzeczenia psychologicznego istnienia przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem,
- c) utraty kwalifikacji, na podstawie wyniku egzaminu państwowego przeprowadzonego w trybie art. 49 ust. 1 pkt 2 i 3,
- d) niezgłoszenia się we wskazanym terminie na egzamin państwowy który miał być przeprowadzony w trybie art. 49 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. b;

2) ponownego przekroczenia liczby 24 punktów otrzymanych za naruszenie przepisów ruchu drogowego w okresie 5 lat od dnia wydania skierowania na kurs reedukacyjny, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 4 lit. a;

3) popełnienia w okresie próbnym trzech wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji lub jednego przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji;

4) orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów.

„5) kierowania pojazdem w przedłużonym okresie, o którym mowa w art. 102 ust. 1d;

6) uchylenia sposobu wykonywania zakazu prowadzenia pojazdów na podstawie art. 182a § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy.”

(„2. Administrator centralnej ewidencji kierowców przekazuje staroście informacje w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 5, będące podstawą decyzji administracyjnej o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami.” - obowiązuje od 4.01.2016 r.)

3. Starosta wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej.

„3a. Przywrócenie uprawnień następuje również w przypadku orzeczenia sądu o wykonywaniu zakazu prowadzenia pojazdów w postaci, o której mowa w art. 182a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy. Wydając decyzję o przywróceniu uprawnienia do kierowania pojazdami, starosta wpisuje do prawa jazdy informację o ograniczeniu, o którym mowa w art. 13 ust. 5 pkt 7. Wpis dokonywany jest z urzędu, na okres trwania zakazu prowadzenia pojazdów, po uiszczeniu przez osobę ubiegającą się o przywrócenie uprawnienia opłaty, o której mowa w art. 10 ust. 1, oraz opłaty ewidencyjnej.”

„4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 5.”

5. Uprawnienia do kierowania pojazdami wynikające z pozwolenia wojskowego cofa lub przywraca dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę.

„6. Decyzję administracyjną o cofnięciu lub przywróceniu uprawnienia do kierowania pojazdami osobom, o których mowa w art. 10 ust. 3, wydaje marszałek województwa mazowieckiego.”;

„Art. 104. Osoba, w stosunku do której została wydana decyzja o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami, odpowiednio w trybie art. 103 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5, może uzyskać uprawnienie do kierowania pojazdami po ponownym spełnieniu wszystkich wymagań stawianych osobie po raz pierwszy ubiegającej się o uprawnienie do kierowania pojazdami.”;